

20. november 2020

Sagsnr.: 20/10038

Klagenr.: 1013316

MBT-NH

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

STADFÆSTELSE af afslag på lovliggørende dispensation til opførelse af en gangbro inden for søbeskyttelseslinjen i Skanderborg Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, jf. § 65, stk. 1, jf. § 78, stk. 1, 1. pkt.¹

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Skanderborg Kommunes afgørelse af 7. august 2020 om afslag på lovliggørende dispensation til at opføre en gangbro inden for søbeskyttelseslinjen samt påbud om fjernelse heraf på matr. nr. A 1 , beliggende A 3 , 8680 Ry.

Skanderborg Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet² og gebyrbekendtgørelsens § 2.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 27. august 2020 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse.

² Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

³ Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

MILJØ- FØDEVAREKLAGENÆVNET	OG
Toldboden	2
8800 Viborg	

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526
EAN-nr. 5798000026070
nh@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Klager har navnlig anført, at

- den opførte gangbro ikke påvirker den landskabelige oplevelse væsentligt, idet den er tilpasset omgivelserne,
- gangbroen ikke har en væsentlig negativ påvirkning af de naturmæssige værdier i området,
- der findes andre større og mere synlige anlæg langs søen, og
- klager var i god tro omkring gangbroens lovlighed ved erhvervelsen af ejendommen.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Ejendommen/området

Ejendommen, hvorpå gangbroen er opført, er en beboelsesejendom på ca. 1.376 m² beliggende i byzone. Ejendommen ligger forenden af en lukket stikvej, som løber i øst-vestgående retning, der tilsluttes en offentlig vej, A 2 med et nord-sydgående forløb. Ejendommen ligger i første række til Rye Mølle Sø, der ligger vest for ejendommen. Størstedelen af ejendommen er omfattet af den reducerede søbeskyttelseslinje omkring Rye Mølle Sø.

Det fremgår af sagens oplysninger, at Skov- og Naturstyrelsen i en afgørelse af 19. december 1994 har foretaget en generel reduktion af søbeskyttelseslinjen for byzonen i Ry by, således at den følger eksisterende bebyggelse på daværende tidspunkt.

Videre fremgår af BBR og luftfotos, at ejendommen består af et dobbelthus på ca. 182 m², der er placeret ud til ejendommens østlige skel, samt en fritliggende overdækning på ca. 9 m². Ejendommens haveareal ligger mellem ejendommens bolig og søbredden, der støder op til ejendommens vestlige skel. Havearealet fremstår forholdsvist åbent og upåvirket af bebyggelse. Herudover er der opført en gangbro, der løber langs størstedelen af ejendommens søbred.

Nærområdet øst for ejendommen bærer præg af at være en væsentlig, sammenhængende bymæssig bebyggelse i form af villakvarterer. Området vest for ejendommen og Rye Mølle Sø fremstår forholdsvist uberørt og fri for bebyggelse med større skov- og plantagearealer.

Af Skanderborg Kommunes kommuneplan 2016 fremgår det, at store dele af ejendommen og nærområdet bl.a. er udpeget som lavbundsarealer, bevaringsværdige landskaber og potentielle økologiske forbindelser.

Der er ca. 1 km fra ejendommen til nærmeste Natura 2000-område.⁴

2.2 Den påklagede afgørelse

Skanderborg Kommune har den 7. august 2020 meddelt afslag på lovliggørende dispensation til opførelse af en gangbro, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, jf. § 65, stk. 1.

Skanderborg Kommune har hertil oplyst, at ejendommen ligger i et område med reduceret søbeskyttelseslinje, idet Skov- og Naturstyrelsen den 19. december 1994, foretog en generel reduktion inden for byzonen i hele Ry by.

Klager har den 29. juni 2020 ansøgt om lovliggørende dispensation til at beholde den opførte gangbro. Af sagens oplysninger fremgår det bl.a., at gangbroen er etableret i perioden 2016-2017, og opført i træ med en længde på ca. 20 m og en bredde på ca. 1 m.

Skanderborg Kommune har vurderet, at den opførte gangbro ikke er omfattet af undtagelsesbestemmelsen om mindre bebyggelser og anlæg i lovligt etablerede haver, jf. naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 3, idet den er opført ca. 70 m væk fra ejendommens bolig.

Videre er det Skanderborg Kommunes vurdering, at private, kunstige anlæg i søbredder som udgangspunkt bør undgås, idet naturværdien, herunder navnlig dyrelivet forringes. Kommunen har særligt lagt vægt på, at en dispensation til at beholde den opførte gangbro vil medføre en uheldig præcedensvirkning for andre lignende sager i strid med beskyttelseshensynene bag søbeskyttelseslinjen.

Skanderborg Kommune har desuden tillagt det vægt, at søbredden omkring Rye Møllesø har et forholdsvis naturligt forløb, selvom der er bymæssig bebyggelse med flere etablerede anlæg nær søen. I den forbindelse er det kommunens opfattelse, større strækninger med flere private anlæg nær søer, tilsammen vil medføre væsentlige negative påvirkninger af plante- og dyrelivet, også selvom anlægget på den enkelte ejendom må anses for at have begrænset betydning.

Derudover er det Skanderborg Kommunes opfattelse, at anlæg som gangbroer er unaturlige elementer i søbredden, der vil påvirke den landskabelige oplevelse af søen.

Skanderborg Kommune har endelig vurderet, at kommunen som udgangspunkt kun vil meddele dispensation til en gangbro, såfremt den kommer

⁴ Natura 2000-plan nr. 52 "Salten Å, Salten Langsø, Mossø og søer syd for Salten Langsø og dele af Gudenå".

den brede offentlighed til gode, og efter en konkret vurdering i forhold til naturbeskyttelsesloven og habitatbekendtgørelsen.⁵

2.3 Klagers indhold

Klager har anført, at den opførte gangbro ikke påvirker den landskabelige oplevelse af søen væsentligt, idet den er opført i materialer, der er tilpasset omgivelserne, og idet gangbroen ligger i niveau med terrænet.

Videre har klager anført, at den opførte gangbro ikke har en væsentlig negativ påvirkning af dyre- og plantelivet i området, da den bl.a. anvendes som yngle- og rastested for ænder og andre småfugle.

Klager har desuden anført, at der findes flere anlæg langs med Gudenåen og Rye Mølle Sø, der fremstår større og mere synlige end den omhandlede gangbro. Hertil har klager bemærket, at ejendommen ligger i et område med bymæssig bebyggelse, hvorfor anlæg mv. må være forventeligt.

Endelig har klager anført, at denne var i god tro omkring gangbroens lovlighed ved erhvervelsen af ejendommen.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets prøvelse

Det fremgår af § 11, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet, at nævnet kan begrænse sin prøvelse af en afgørelse til de forhold, der er klaget over.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i denne klagesag fundet anledning til at behandle forholdet om søbeskyttelseslinjen.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.2.1 Søbeskyttelseslinjen

Efter naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne eller lignende eller foretages beplantning eller ændringer i terrænet inden for en afstand af 150 m fra søer på 3 ha og derover (søbeskyttelseslinjen).

Hovedformålet med søbeskyttelseslinjerne er at sikre søer som værdifulde landskabselementer og som levesteder og spredningskorridorer for plante- og dyreliv.

Naturbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, er en forbudsbestemmelse, der suppleres af en række undtagelser i stk. 2 og stk. 3.

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse er den opførte gangbro ikke omfattet af en undtagelse fra forbuddet i § 16, stk. 1.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1595 af 12. juni 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Efter naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, kan Miljø- og Fødevareministeren ophæve eller reducere søbeskyttelseslinjen. Baggrunden vil typisk være, at en kommune i forbindelse med lokalplanlægning ansøger om ophævelse eller reduktion af beskyttelseslinjen, men reduktionen kan også gennemføres som en generel reduktion af beskyttelseslinjen, hvor der ikke udarbejdes lokalplanlægning for området.

Hvis der er tale om en generel reduktion af beskyttelseslinjen for et eksisterende, sammenhængende byområde, hvor der ikke er taget stilling til mulig bebyggelse, udstykning, mv., og hvor reduktionens eneste formål er at forenkle administrationen af beskyttelseslinjen, er der som udgangspunkt ikke grund til at skærpe dispensationspraksis. Dispensationsansøgninger vil i disse tilfælde blive vurderet på samme måde, som dispensationsansøgninger ved ikke-reducerede beskyttelseslinjer.

Hvor der er sket en generel reduktion af beskyttelseslinjen, må uafklarede spørgsmål derfor løses konkret ved kommunalbestyrelsens dispensation fra forbuddet, jf. naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 1.

Skov- og Naturstyrelsen har i sin afgørelse af 19. december 1994 foretaget en generel reduktion af bygge- og beskyttelseslinjer for byzonen i Ry by, således at den følger eksisterende bebyggelse på daværende tidspunkt. Da reduktionen har en mere generel karakter uden konkret stillingtagen til fremtidigt byggeri på de enkelte ejendomme finder Miljø- og Fødevareklagenævnet, at spørgsmålet om dispensation skal vurderes efter den almindelig praksis efter naturbeskyttelseslovens § 16.

Ved vurderingen af, om der kan meddeles dispensation, er det efter Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis afgørende, om formålet med den opførte gangbro er så væsentligt, at den generelle beskyttelsesinteresse bør vige.

Efter praksis har det også betydning, om en dispensation kan medføre præcedens i strid med formålet med forbuddet. I vurderingen af den enkelte sag indgår derfor overvejelser om, hvilken betydning en dispensation kan få for fremtidige sager. Hvis der meddeles dispensation, skal andre lignende sager som udgangspunkt behandles på samme måde. Efter praksis vejer den generelle beskyttelsesinteresse tungt, uanset at den enkelte sag kan have begrænset betydning.

Gangbroen er opført uden forudgående ansøgning om dispensation. Som udgangspunkt skal sagen vurderes på samme måde, som hvis der var indgivet ansøgning, og det ansøgte ikke allerede var opført.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ud fra en konkret vurdering af sagen, at der ikke foreligger forhold, der kan begrunde en dispensation til det ansøgte.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i den forbindelse vurderet, at gangbroen, navnlig grundet dens længde og placering langs søbredden, vil påvirke oplevelsen af søen som landskabselement. Nævnet har lagt vægt på, at det ansøgte vil ændre søbreddens karakter, herunder at området ifølge Skanderborg Kommunes kommuneplan bl.a. er udpeget som bevaringsværdigt landskab og potentiel økologisk forbindelse.

Videre har nævnet lagt vægt på, at gangbroen med sin placering langs søbredden risikerer at påvirke spredningskorridorer og levesteder for planter og dyr i og omkring søen negativt.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har desuden tillagt det vægt, at en dispensation til gangbroen, vil medføre en uønsket præcedens ikke blot generelt, men særligt i området ved Rye Mølle Sø, hvor ejendomme ligger langs med søen og fremstår åbne og forholdsvist upåvirkede frem til afslutningen af den reducerede beskyttelseslinje.

3.3 Gebyr

Som følge af afgørelsen tilbagebetales det indbetalte klagegebyr ikke, jf. gebyrbekendtgørelsens § 2.

3.4 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Skanderborg Kommunes afgørelse af 7. august 2020 om afslag på lovliggørende dispensation til at opføre en gangbro inden for søbeskyttelseslinjen samt påbud om fjernelse heraf på matr. nr. A 1 , beliggende A 3 , 8680 Ry.

Skanderborg Kommune fastsætter en ny frist for påbuddets efterkommelse.